

Студентски академични текстове

На всеки етап от образованието растат знанията и изследователските умения на студента, а това се отразява върху качеството и обема на неговите писмени разработки

Домашна работа

Курсова работа

Бакалавърска дипломна работа

Магистърска дипломна работа

Най-често студентите пишат „курсови работи“, т.е. самостоятелни писмени разработки, с които завършва обучението им в даден курс и които често (обикновено след устно представяне-защита) формират част от крайната изпитна оценка. Затова за успеха на всяка курсова работа от най-голямо значение са изискванията на преподавателя, задал изработването ѝ. Тези изисквания, от своя страна, са в пряка връзка с изучавания материал, защото целта е студентът да покаже какво е научил точно от съответния курс. А в рамките на всяка специалност се посещават разнообразни задължителни и избираеми курсове, които работят с различни материали и методологии. Затова е изключително трудно да се изложат ясни и сигурни правила за създаването на добра курсова работа, дори за студенти със сходен академичен профил.

Название на студентската писмена работа:
разнообразие и несъгласуваност на названията:

анализ
казус
конспект
курсова работа
презентация
превод
проект
резюме
реферат
...

Причини за разнообразието от названия:

- различни типове задачи за различните специалности
(природни, хуманитарни)
- съществуване на синонимни названия (реферат/ доклад)
- зависимост от традициите на съответното висше училище.

Но все пак и обективно могат да бъдат открити няколко различни типа студентски разработки:

Поне при хуманитарните науки основната разлика идва от това, дали целта е умело да се представи чужд, първичен или вторичен текст, или да се покажат умения за създаване на собствено изследване.

В първия случай основно става дума за **синтез** на определена информация, докато във втория – за **анализ**.

Още бихме могли да наречем работите от първия тип най-общо и условно **„рефератни“**, докато онези от втория – **„изследователски“**.

Обикновено за края на семестъра и курса се задават изследователски работи, докато през семестъра, за текущи оценки – рефератни.

Като **рефератни разработки** тук определяме както чистите резюмета: сбитото предаване на определен, посочен от преподавателя, конкретен материал по дадена тема, така и „същинските реферати“, при които обикновено се синтезира информация по зададена тема от няколко източника, които самият студент подбира; често като „доклад“ се означава устно представен пред състудентите реферат, но това разделение не е съвсем коректно.

NB! При всяка рефератна разработка трябва да бъде посочен източникът на информацията, дори той да не бъде споменат при устното представяне.

При „същинските курсови работи“, които принадлежат към изследователския тип, е важно да се спазват поне някои основни изисквания, независимо от спецификите, наложени от курса, в рамките на който се създават, и от самата тема:

- най-важно е уточняването на заглавието (поне крайният му вариант следва да е консултиран с преподавателя), защото чрез него студентът не само посочва върху коя обща тема ще пише, но и на кой въпрос около нея ще търси (и ще даде поне частичен) отговор; допустимо е да има по-общо заглавие и по-конкретно подзаглавие; добре е проблемът, съдържащ се в заглавието, да се напомня в самата работа (особено в уводната и в заключителната част, но също в началото и в края на всяка от частите (главите) на изложението), и това да не става формално, но по него да се ориентира самото изложение;

- не трябва да се забравя, че за тези студентски разработки са необходими комплексни знания и умения, сред които е и умението да се чете с разбиране чужд научен текст, т.е. и в изследователските работи има елементи на синтез и рефериране; затова отново е важно да се посочват всички източници, от които студентът черпи информация и които цитира (като библиографските препратки трябва да са изготвени според изискванията); препоръчително е всяка чужда теза, която се цитира или преразказва, да бъде и аналитично включена в разсъжденията на самия автор на курсовата работа, а не да стои като нещо несвързано с общия текст; едно добро възможно съотношение между цитати (от първични и/или вторични източници) и авторов текст е 20-30% – 80%-70%; ако цитатите са много повече, добре е да бъдат изведени в приложение, а да не влизат в обема на основния текст; това важи особено за случаите, когато се изследва по-детайлно конкретен първичен източник (напр. една песен от „Илиада“) и се налага той да бъде приложен изцяло към работата;

- за всяка студентска разработка важат общите изисквания за оформянето на научен текст, и технически, и стилистични, напр. стандартната страница е 1800 знака с интервалите; всеки цитат следва да бъде на езика, на който е написана работата (напр. български или новогръцки), а ако се налага с оглед на анализа, да бъде представен (изцяло или частично) също и в оригинал

...

Преводът като специфичен тип студентска разработка

Студентите от филологическите специалности често изготвят **писмени преводи**, по-често с коментар (такъв е и форматът на държавния изпит в бакалавърската програма по класическа филология). При този тип писмени работи отново не трябва да се пропуска посочването на всички използвани материали – както издания на текста (задължително се посочва основното издание, по което е осъществен преводът), така и вторични изследвания или други преводи на различни езици, консултирани при изготвянето на самия превод или на коментарната част. Студентските коментари (ако към тях няма специални изисквания) обикновено представят по-редки имена и реалии, запознаването с които вероятно е било необходимо и на самия студент за изготвянето на добър превод; препоръчително е обаче да се включи поне кратка бележка за собствените трудности при реализирането на съответния превод и за някои обмислени преводачески решения.

Специфичен тип рефератна разработка е авторефератният текст („автореферат“ се нарича резюмето на докторската дисертация в обем 10-15% спрямо основния текст, който представлява изключително важен и текст, и документ). Дори студентът да не е получил директно изискване да напише резюме на собствената си разработка, той трябва да е подготвен да направи такова поне устно, с което да защити и тезите си, и изобщо авторството си на съответната разработка. Препоръчително е в това резюмирано представяне да се посочи точното заглавие, да се опише структурата на работата и съвсем накратко да се изложи какво се доказва в отделните ѝ части и най-вече в работата като цяло, т.е. какъв е нейният „принос“. Накрая може да се направят някои по-обща, по-технически и по-странични бележки: да се посочат материали, които са били изключително полезни за студента; да се споделят трудности, свързани например с неоткриването на други материали; при по-голяма защита (на дипломна работа например) може също да се изкажат благодарности към научния ръководител и към други лица, консултирали работата.